

DVORCI KRAPINSKO-ZAGORSKE ŽUPANIJE

Od ukupno 24 dvoraca s područja Krapinsko-zagorske županije najvišu spomeničku vrijednosti predstavljaju dvorci Veliki Tabor, Miljana, Stubički Golubovec i Hellenbach, čemu doprinosi visok stupanj očuvanosti povijesnog građevnog supstrata i oblikovanja. To ujedno podrazumijeva najviši stupanj zaštite, odnosno ograničene mogućnosti zahvata s ciljem ostvarivanja potreba nove namjene.

Ukupno 17 dvoraca svrstava se u skupinu koja je tijekom vremena doživjela određene promjene iz različitih razloga (manje ili više uspješna prenamjena, propadanje, adaptacije za stanovanje), međutim stupanj očuvanosti izvornog građevnog supstrata i oblikovanja je ostao relativno visok pa će prilikom obnove biti neophodna primjena konzervatorskih metoda uz određene mogućnosti prilagodbe interijera potrebama nove namjene. Stanje ovih dvoraca ocjenjuje se od vrlo dobrog do lošeg i čak kritičnog te je usko vezano za korištenje. Naime, najlošije stanje utvrđeno je kod dvoraca koji nisu u funkciji te su prepušteni nebrizi i propadanju. Veći dio dvoraca ove skupine tijekom druge polovice 20. stoljeća adaptirani su za različite namjene, od bolničke i socijalne do hotelsko-ugostiteljske, pri čemu su njihova spomenička svojstva neprimjerenim zahvatima umanjena, no arhitektonska struktura, a negdje i dijelovi interijerskog uređenja ipak su očuvani. Postoje i kvalitetni primjeri prenamjene kojom su afirmirani i prezentirani povijesni dijelovi interijera, dok su preostali dijelovi adekvatno prilagođeni novim potrebama. Pet dvoraca ove skupine u funkciji je stanovanja te su održavani, uglavnom bez negativnog utjecaja na spomenička svojstva.

Dva dvorca obnavljat će se primjenom konzervatorskih metoda u očuvanju volumena i pročeljne artikulacije i oblikovanja što uključuje slobodnu prilagodbu prostorne organizacije potrebama nove namjene. Kod dva dvorca planira se obnova u smislu faksimilske rekonstrukcije volumena i pročeljnog oblikovanja povijesne zgrade ili suvremenog oblikovanja u osnovnim gabaritima povijesne zgrade koja se nalazila na tom mjestu. Riječ je o Velikoj Horvatskoj i Novim Dvorima Klanječkim s tim da se kod posljednjega, zbog stanja i vrijednosti, preporučuje korištenje konzervatorskih metoda u očuvanju postojećih dijelova dvorca, dok se nedostajući dijelovi mogu izvoditi faksimilskom rekonstrukcijom ili suvremenom reinterpetacijom u okviru povijesnih gabarita.

Iskaz prioriteta za obnovu temelji se na utvrđivanju ugroženosti koja je spoj vrlo lošeg ili kritičnog stanja i značajne arhitektonsko-umjetničke i ambijentalne vrijednosti kao npr. na dvorcima Poznanovec, Zajezda, Donje Oroslavje, Mali Tabor i Novi dvori Klanječki.

Granice kulturnog dobra obuhvaćene administrativnom zaštitom povezane su s područjem povijesnog posjeda ili njegovog očuvanog ostatka u trenutku zaštite, odnosno upisa u Registar kulturnih dobara. Obuhvat zaštite vrednovao je kompleks u cjelini koji uz dvorac sadrži gospodarski dio, oblikovani perivoj ili jednostavno zeleni pojas kao neposredni okoliš. Osim samog sklopa imanja, granice zaštite u nekim primjerima obuhvaćaju šire područje te preuzimaju funkciju kontaktne zone kulturnog dobra s ciljem očuvanja kvalitetnih vizura. Riječ je o primjerima dvoraca koji se nalaze na izloženim visoravnima ili na uzvisinama kao npr. Veliki Tabor, Miljana i sl.

01 Donja Bedekovčina

02 Gornja Bedekovčina

03 Stubički Golubovec

04 Trnovec

05 Veliki Tabor

06 Lohor

07 Hellenbach

08 Mirkovec

09 Novi Dvori Klanječki

10 Donje Oroslavje

11 Miljana

12 Poznanovec

13 Bežanec

14 Dubrava

15 Gorica

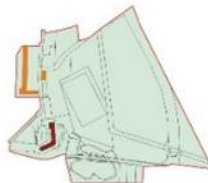
16 Mali Tabor

17 Oršić

18 Sveti Križ Začretje

19 Mihanović

20 Velika Horvatska, Dvorac Palfy

21 Popovec-Kulmer

22 Bračak

23 Gređice

24 Zajezda

LEGENDA PRISTUP OBNOVI MJERE ZAŠTITE

DVORAC

D1 (Akad246) Primjena konzervatorskih metoda (održavanje, sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija) u očuvanju volumena, artikulacije i oblikovanja pročelja, prostornog ustroja, konstruktivnih elemenata i opreme interijera. Moguće su minimalne intervencije u interijeru s ciljem zadovoljavanja nove funkcije. Obnavljaju se i prezentiraju elementi očuvane povijesne opreme.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je prethodno potrebno provesti.

D2 (Akad20) Primjena konzervatorskih metoda (održavanje, sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija, rekonstrukcija) u očuvanju volumena, artikulacije i oblikovanja pročelja, prostornog ustroja, konstruktivnih elemenata i sačuvanih dijelova opreme interijera. Moguće su određene intervencije u interijeru s ciljem zadovoljavanja nove funkcije.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je prethodno potrebno provesti.

D3 (Akad202) Primjena konzervatorskih metoda (sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija, rekonstrukcija) u očuvanju volumena te artikulacije i oblikovanja pročelja. Unutarnji prostor je moguće prilagoditi potrebama nove namjene.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je prethodno potrebno provesti.

D4 (Akad180) Nova izgradnja u smislu faksimila povijesne zgrade (ukoliko postoji dokumentacija ili drugi materijalni izvori informacija na temelju kojih je moguće izvesti faksimil) ili suvremenog oblikovanja u osnovnim gabaritima povijesne zgrade koja se nalazila na tom mjestu.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je prethodno potrebno provesti.

D5 (Akad140) Nova izgradnja suvremenog oblikovanja koja će se oblicima i dimenzijama prilagoditi karakteru kompleksa.

GOSPODARSKE ZGRADE

G1 (Akad30) Primjena konzervatorskih metoda (održavanje, sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija, rekonstrukcija) u očuvanju volumena, artikulacije pročelja, prostornog ustroja i konstruktivnih elemenata. Moguće su određene intervencije u interijeru s ciljem zadovoljavanja nove funkcije. Sve se izvodi u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je potrebno provesti.

G2 (Akad248,215,49) Primjena konzervatorskih metoda (sanacija, konzervacija, restauracija, restitucija, rekonstrukcija) u očuvanju volumena te artikulacije i oblikovanja pročelja. Unutarnji prostor je moguće prilagoditi potrebama nove namjene.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je prethodno potrebno provesti.

G3 (Akad42) Nova izgradnja u smislu faksimila povijesne zgrade (ukoliko postoji dokumentacija ili drugi materijalni izvori informacija na temelju kojih je moguće izvesti faksimil) ili suvremenog oblikovanja u osnovnim gabaritima povijesne zgrade koja se nalazila na tom mjestu.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju konzervatorsko-restauratorskih istraživanja koje je prethodno potrebno provesti.

PERIVOJ

P1 (Akad124) Očuvanje matrice, biljnog fonda i opreme (kompletna povijesna situacija).

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju studije perivoja koju je prethodno potrebno izraditi.

P2 (Akad88,186,72) Očuvanje ili rekonstrukcija matrice s mogućim uvođenjem novog biljnog fonda i opreme.

Sve navedeno izvodi se u skladu s detaljnijim konzervatorskim smjernicama koje će se izdati na temelju studije perivoja koju je prethodno potrebno izraditi.

P3 (Akad175,217,170) Očuvanje zelene zone ili parterno uređenje bez nove izgradnje, sve usklađeno s karakterom prostora (prema konzervatorskim smjernicama nadležnog konzervatorskog odjela).

RECENTNA IZGRADNJA

R1 (Akad199.200.202) Valorizaciju i smjernice donosi nadležni konzervatorski odjel.

R2 (AkadAR-B816 na 0.0200) Nelegalna izgradnja

ARHEOLOŠKE ZONE

A Nadležni konzervatorski odjel izdaje smjernice.

UKLANJANJE

U (Akad241) uklanjanje
